



South East Europe  
Sustainable Energy  
Policy

# TOPLA, SIGURNA, ČISTA ENERGIJA

## KOJIM PUTEM IDE SRBIJA?

### ENERGETSKA *efikasnost*



**SRBIJA DO 2018 9% EU DO 2020 20%**

Energetska efikasnost znači dobiti bolji kvalitet za novac kojim plaćate račune. Kuće, bolnice i škole se greju za manje novca. A ako nemate mnogo novca, zapamtite – 1.000 puta efikasnije je uštedeti jedan kilovat nego proizvesti novi kilovat energije.

**ČINJENICA:** Mnogo snega na krovu zimi znači da je kuća dobro izolovana. Kuće koje nemaju snega na krovu imaju lošu izolaciju, jer toplina izlazi iz kuće kroz krov i topi sneg.



9% DO 2018



9% DO 2018



9% DO 2018



20% DO 2020



9% DO 2018



9% DO 2018

# PRLJAVA električna energija



**SRBIJA 66%**



**EU 25%**

Sagorevanje uglja – posebno vrste uglja koja preovladava u našem regionu – stvara nam ogromne zdravstvene probleme i oštećuje srce, pluća i mozak. Ovo su problemi koje energetske sektor odbija priznati jer su deo cene "jeftinog uglja". Prljavi ugalj jeftino plaćaju jedino industrijski tajkuni, a ne mi, naša deca ili okolina.

**ČINJENICA:** Ekonomski troškovi zdravstvenih posledica koje su rezultat sagorevanja uglja u Evropskoj uniji se procenjuju na 42.8 milijardi evra godišnje. Ako se tome dodaju emisije iz termoelektrana na ugalj u Hrvatskoj, Srbiji i Turskoj, cifra mortaliteta iznosi 23.300 preranih smrti, ili 250.600 izgubljenih godina života, dok ukupni troškovi iznose 54.7 milijardi evra godišnje.



0



53%



32%



17%



97%



65%

# ELEKTRIČNA ENERGIJA *iz sunca i vetra*



**SRBIJA 0**

**EU 172 200 GWh**

Veliki deo našeg regiona ima preko 250 sunčanih dana i odlične resurse vetropotencijala – a sunce i vetar su besplatni, čisti i neiscrpni izvori energije. Potencijal našeg regiona je ogroman i, nažalost, potpuno neiskorišten.

**ČINJENICA:** Zemlja tokom jednog sata primi više energije od Sunca nego što se na čitavoj planeti iskoristi tokom jedne godine!



0



0



0



139 GWh



1 GWh



0

# ENERGETSKE krađe i gubici



Deo razloga zbog kojeg naši političari i tajkuni nastoje potrošiti toliko novca na nove energetske projekte leži u tome što se ogromne količine trenutne energetske proizvodnje gube ili krađu. A mi – građani i građanke – plaćamo te gubitke i krađe.

**ČINJENICA:** Svi proizvođači energije u regionu znaju koliko se struje krađe iz njihovih mreža – i ko je krađe. A potrošači koji plaćaju svoje račune plaćaju za one koji krađu. Pozivamo vlade zemalja iz regije i proizvođače energije da objave zvanične statistike koje pokazuju nivo krađe iz naših sistema.



25%



10%



23%



11%



41%



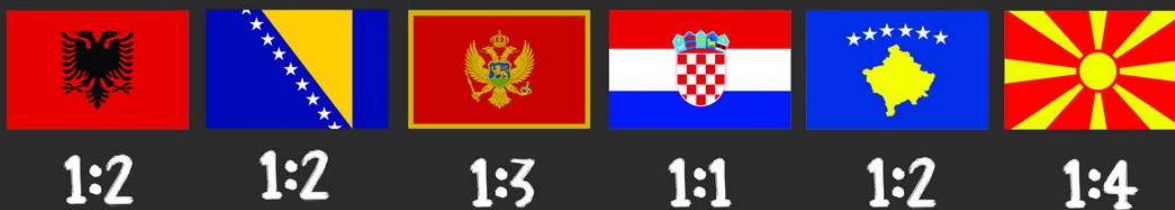
11%

# ENERGETSKI *intenzitet*



Stvari su jednostavne: proizvod u Evropskoj uniji se može proizvesti i prodati uz korištenje 2 do 4 puta manje energije nego što je nama u regionu potrebno da to isto uradimo i u svojim zemljama. Način na koji merimo koliko zemlja proizvodi je bruto domaći proizvod (BDP). BDP nastoji prikazati sve konačne proizvode i usluge koji se proizvode unutar zemlje.

**ČINJENICA:** U periodu od 20 godina, od 1990. do 2010. godine, hemijska industrija u Evropskoj uniji je uspela prepoloviti svoj energetska intenzitet. Dok je kontinuirano povećavana proizvodnja, unos energije je bio konstantan, te je stoga industrija uspela značajno smanjiti energetska intezitet za prosečno 3.7% godišnje.



Finansijski podržano od strane:



*Empowered lives.  
Resilient nations.*

Ova publikacija je proizvedena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost SEE Change Neta u ime implementirajućih partnera SEE SEP projekta i ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije